

AFGANİSTAN

GENEL EKONOMİK GÖSTERGELER (2010)

GSYİH	: 14,5 Milyar \$
KİŞİ BAŞINA GSYİH	: 517 \$
GSYİH BÜYÜME HIZI	: % 22,5
İHRACAT	: 547 Milyon \$ (CIA)
İTHALAT	: 5,3 Milyar \$ (CIA)
ENFLASYON ORANI	: % -8,3 (2010)
DIŞ BORÇ	: 2,7 Milyar \$ (2011 tahmini)
TOPLAM FDI STOĞU	: 1,5 milyon \$
TOPLAM İŞGÜCÜ	: 15 milyon
İŞSİZLİK ORANI	: %35
PARA BİRİMİ - PARİTESİ	: Afgani (AFN) - 1 US\$ = 44,6150AFN
DÜNYA BANKASI İŞ YAPMA KOLAYLIĞI SIRALAMASI	: 167. sırada
GSMH'NİN SEKTÖREL DAĞILIMI	: Tarım %32, Sanayi %29, Hizmetler %39
DOĞAL KAYNAKLAR	: Petrol, doğal gaz, altın, bakır, kömür, demir cevheri, kireçtaşı, mermer.
BAŞLICA SANAYİ DALLARI	: Küçük tekstil ürünleri, sabun, mobilya, ayakkabı, gübre, giyim, gıda ürünleri, alkolsüz içecekler, soda, çimento, el örgüsü halı.
BAŞLICA TARIMSAL ÜRETİM	: Afyon çiçeği, buğday, sert kabuklu yemiş, yün; koyun eti, koyun postu, koyun derisi.

AFGANİSTAN'DA EKONOMİK DURUM

Yıl	GSYİH (Milyon\$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyon \$)	İthalat (Milyon \$)
2005	6.489	240	16,1	12,3	384	2.471
2006	7.723	321	8,2	5,1	408	2.582
2007	9.596	330	14,2	13	497	2.819
2008	12.850	401	3,4	24	580	3.170
2009	14.020	500	22,5	30,5	530	3.020
2010*	14.500	517	22,5	-8,3	547	5.300

*Afganistan'ın Hicri Takvimi kullanması nedeniyle her yıl 21 Mart günü yılbaşı olarak kabul edilmekte, bir yıl olarak Miladi Takvime göre 2009-2010 yılı, 21 Mart 2009 tarihinden 20 Mart 2010 tarihine kadar dönemi kapsamaktadır.

AFGANİSTAN'IN DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜRÜN VE ÜLKELER*

Başlıca İhraç Ürünleri / Ürün Grupları: Afyon çiçeği, meyve ve kabuklu yemiş, el örgüsü halı, yün, koton, hayvan postu ve deriden yapılmış giysi, işlenmiş ve yarı işlenmiş mücevher

Başlıca İthal Ürünleri / Ürün Grupları : Mekanik ve diğer başlıca eşyalar, yiyecek, tekstil ürünleri, petrol, ham petrol ürünleri

İhracatında Başlıca Ülkeler (%) : Pakistan %47,4; Hindistan %18,9; İran %10,2; Rusya %6,5; ABD %4,2; BAE %1,7; **Türkiye %0,9**

İthalatında Başlıca Ülkeler (%) : Özbekistan %26,3; ÇHC %10,8; Japonya %10,1; Pakistan %9,2; Kazakistan %8,7; **Türkiye %4,9**

İKİLİ TİCARET VERİLERİ

İkili Ticaret (1.000 \$)

Yıl	İhracat \$	İhracat %	İthalat \$	İthalat %	Hacim \$	Denge \$
2000	8.053	1106,90	497	-28,80	8.550	7.555
2001	6.982	-13,30	419	-15,60	7.402	6.563
2002	20.231	189,70	1.053	150,80	21.284	19.178
2003	36.488	80,40	2.684	154,90	39.173	33.804
2004	70.945	94,40	6.775	152,40	77.721	64.169
2005	113.400	59,80	8.301	22,50	121.701	105.099
2006	91.105	-19,70	9.586	15,50	100.692	81.519
2007	109.269	19,90	12.493	30,30	121.763	96.776
2008	136.982	25,40	8.506	-31,90	145.488	128.476
2009	233.675	70,60	4.649	-45,30	238.324	229.025
2010	259.790	11,2	5.097	9,6	264.888	254.693
2011	275.942	6,2	4.794	-5,9	280.737	271.148
2012	289.917	5,1%	6.461	34,8%	296.378	283.456

Türkiye'nin Afganistan'a 2011-2012 Yılları İhracatında İlk 10 Madde

SITC	Ürün Adı	2011	2012	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	36.657.800	46.510.004	26,88%	16,04%
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	43.329.423	44.277.478	2,19%	15,27%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	24.865.862	27.171.115	9,27%	9,37%
67	DEMİR VE ÇELİK	14.894.105	17.434.871	17,06%	6,01%
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	12.094.244	14.211.844	17,51%	4,90%
9	TARİFEDE YER ALMAYAN YENİLEN ÜRÜNLER	11.218.657	12.446.523	10,94%	4,29%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	5.772.058	11.199.906	94,04%	3,86%
55	UÇUCU YAĞLAR, YÜZEY AKTİF MADDELER, TEMİZLİK PATLARI, BOYALARI	9.526.969	10.808.845	13,46%	3,73%
81	SIHHİ TESİSAT, ISITMA, AYDINLATMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ EŞYA	15.300.175	9.999.851	-34,64%	3,45%
64	KAĞIT-KARTON VE KAĞIT, KARTON ESASLI MAMULLER	7.615.117	8.555.298	12,35%	2,95%
	İLK 10 TOPLAM	181.274.410	202.615.735		
	ÜLKE TOPLAM	275.969.018	290.040.831	5,10%	

Türkiye'nin Afganistan'dan 2011-2012 Yılları İthalatında İlk 10 Madde

SITC	Ürün Adı	2011	2012	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
21	DERİ, KÖSELE, HAM POST	2.010.253	2.573.932	28,04%	39,84%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	2.178.907	2.446.237	12,27%	37,86%
22	YAĞLI TOHURLAR VE MEYVALAR	125.466	753.332	500,43%	11,66%
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER		200.680		3,11%
29	HAYVANSAL VE BİTKİSEL HAM MADDELER	166.881	179.701	7,68%	2,78%
5	SEBZELER, MEYVALAR VE MAMULLERİ	114.947	158.972	38,30%	2,46%
66	METAL DIŞI MİNERAL MAMULLER	6.195	59.958	867,85%	0,93%
89	ÇEŞİTLİ MAMUL EŞYA	519	28.745	5438,54%	0,44%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	4.356	26.714	513,27%	0,41%
61	HAZIR DERİLER, POSTLAR VE MAMULLERİ	130.165	8.800	-93,24%	0,14%
	İLK 10 TOPLAM	4.737.689	6.437.071		
	ÜLKE TOPLAM	4.794.585	6.461.117	34,76%	

YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMA VE PROTOKOLLAR

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No
Ticaret Anlaşması	5.11.1975	08.02.1976/1549 3
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	11.01.1976	18.05.1976/1559 1
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	10.06.2004	02.06.2005/2583 3
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	10.06.2004	01.04.2005/2577 3
Gümrük Alanında Karşılıklı İdari İşbirliği ve Yardım Anl.	27.04.2005	-
Türkiye-Afganistan I. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	27.04.2005	-
Uluslararası Kara Ulaştırması Anlaşması	27.04.2005	-
Sağlık Alanında Hibe Yapılmasına Dair Anlaşma	24.11.2010	-
Sivil Havacılık Anlaşması	25.03.2011	-
TSE İle Afganistan Ulusal Standardizasyon Teşkilatı (ANSA) Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması	7.11.2012	-